

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Kateřiny Šimáčkové a JUDr. Bohuslava Hnízdila v právní věci žalobce: **P. K.**, zastoupeného Mgr. Jiřím Kubalou, advokátem, se sídlem náměstí Svobody 4, Frýdek - Místek, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, proti rozhodnutí žalované ze dne 29. 1. 2009, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 20. 1. 2010, č. j. 20 Cad 33/2009 - 32,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalovaná **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovenému zástupci žalobce, Mgr. Jiřímu Kubalovi, advokátovi, se sídlem náměstí Svobody 4, Frýdek - Místek, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši 3213,31 Kč, která je splatná do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku z účtu Nejvyššího správního soudu.

Odůvodnění:

Žalobce podává kasační stížnost proti shora označenému rozsudku Krajského soudu v Ostravě, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalované ze dne 29. 1. 2009, č. X, ve věci invalidního důchodu. Tímto rozhodnutím žalované byla zamítnuta žádost žalobce o plný invalidní důchod pro nesplnění podmínek podle § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, v platném znění, (dále jen „zákon o důchodovém pojištění"), s odůvodněním, že podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení v Opavě ze dne 13. 1. 2009 není žalobce ani plně, ani částečně, invalidní a jeho schopnost soustavné výdělečné činnosti poklesla pouze o 25 %.

Proti rozhodnutí žalované podal žalobce žalobu ke Krajskému soudu v Ostravě, v níž poukázal na svůj nepříznivý zdravotní stav, který je dokumentován odbornými lékařskými nálezy a navrhl znovu přezkoumat svůj zdravotní stav a přiznat plný invalidní důchod. V průběhu soudního řízení se žalobce podrobil zkoumání zdravotního stavu Posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí (PK MPSV). Na základě provedeného dokazování pak rozhodl o žalobě krajský soud tak, že ji zamítl, protože napadené rozhodnutí žalované bylo vydáno na základě správného a zákonného postupu a dle lékařských posouzení žalobce nebyl shledán invalidním. Krajský soud konstatoval, že se u žalobce k datu napadeného rozhodnutí jednalo o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou byl chronický recidivující bolestivý syndrom převážně bederní páteře při degenerativní stenóze v oblasti bederní páteře. Při stanovení ohodnocení poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti pak bylo přihlédnuto i k dalším chorobným stavům žalobce, přičemž zdravotní postižení odpovídá hodnocení dle kapitoly XV, odd. F, pol. 2 písm. c) přílohy číslo 2 vyhlášky č. 284/1995 Sb., ve znění vyhl. č. 40/2000 Sb., a způsobuje pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti o 30 %. Krajský soud poukázal na posudek PK MPSV ze dne 17. 9. 2009 a 1. 12. 2009, který považuje za stěžejní důkaz. Krajský soud pak dospěl k závěru, že k uznání plné invalidity je nutno podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění prokázat pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti alespoň v míře 66 %. V takovém rozsahu přitom v posuzované věci pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti prokázán nebyl a nebylo prokázáno ani zdravotní postižení, jež by vyžadovalo vytvoření zcela mimořádných podmínek pro výkon soustavné výdělečné činnosti. Žalobce tedy nebylo možné považovat k datu napadeného rozhodnutí za plně invalidního a krajský soud proto neshledal žalobu důvodnou a zamítl ji.

Proti napadenému rozsudku Krajského soudu v Ostravě podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. b) a písm. d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, (dále jen „s. ř. s.“).

Stěžovatel namítá jako vadu řízení před soudem, že při jednání soudu dne 20. 1. 2010 předkládal soudu jako důkaz Přehled úhrad zdravotní péče v r. 2008, avšak soud tento důkaz bez jakéhokoliv odůvodnění nepřijal. Tento důkaz měl prokázat, že žalobce je u lékaře „velmi častým hostem“. Stěžovatel dále tvrdí, že soud nevzal v úvahu všechny informace o jeho zdravotním stavu a posudky PK MPSV označuje jako vadné, protože mu nebylo umožněno nahlédnout do dokumentace, která se na místě posudkové komise nacházela, a bylo mu odmítnuto pořízení kopií záznamů z tohoto jednání, přestože je musel na místě podepsat. Stěžovatel dále poukázal na str. 4 posudkového hodnocení ze dne 17. 9. 2009, kde komise nevybíravě napadá odborný názor MUDr. M., ošetřujícího lékaře stěžovatele, přičemž žádný z lékařů komise neměl specializaci neurochirurgie. Stěžovatel dále poukázal na to, že doplněné posouzení neposkytlo odpověď na dotaz soudu ze dne 5. 10. 2009. Stěžovatel rovněž napadá skutečnost, že při následném projednání u PK MPSV dne 1. 12. 2009 nebyl k jednání posudkové komise pozván, čímž došlo ke zkrácení jeho práv v řízení. Stěžovatel dále namítl, že v případě, kdy dochází k odnímání pobírané dávky důchodového pojištění, je posudková komise povinna přesvědčivě odůvodnit, jaké skutečnosti v porovnání s obdobím, kdy byla odnímaná dávka přiznána, vedly k závěru o snížení stupně či dokonce zániku invalidity - zda je to v důsledku předchozího posudkového omylu či nadhodnocení zdravotního stavu. Stěžovatel pak uzavírá, že

dosavadní posudky PK MPSV nemohou být dostatečným podkladem pro posouzení zákonnosti napadeného správního rozhodnutí, neboť jde o posudky zjevně neúplné a nepřesvědčivé. Pokud tedy krajský soud vycházel při posouzení věci z uvedených posudků, rozhodoval na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu.

Žalovaná se ke kasační stížnosti vyjádřila tak, že krajský soud v odůvodnění svého rozsudku přesvědčivě vyložil posudkové závěry PK MPSV a uvedl, které skutečnosti vzal za prokázané a z jakého důvodu k těmto posudkům přihlédl. Žalovaná tedy nemá důvod pochybovat o zákonnosti a objektivitě napadeného rozsudku a s právním názorem v něm vyjádřeným se ztotožňuje, a proto navrhuje zamítnutí kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud se kasační stížností zabýval nejprve z hlediska splnění formálních náležitostí. Konstatoval, že stěžovatel je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti, neboť byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí krajského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.). Kasační stížnost byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.). Podmínka povinného zastoupení právním zástupcem ve smyslu § 105 odst. 2 s. ř. s. je také splněna. Kasační stížnost je tedy přípustná.

Nejvyšší správní soud se pak zabýval důvody kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s. a dospěl k závěru, že je kasační stížnost nedůvodná.

Nejvyšší správní soud ze soudního spisu konstatuje, že se jednání posudkové komise MPSV v Ostravě dne 17. 9. 2009 stěžovatel účastnil, přičemž členem komise byl MUDr. J. K., odborný neurolog. Stěžovatel byl v průběhu řízení seznámen s poklady, z nichž komise vycházela, byly konstatovány starší lékařské nálezy včetně nálezu MUDr. M. ze dne 19. 2. a 6. 8. 2009. Stěžovatel uvedl, že léky, které užívá, mu předepsala neuroložka MUDr. V. Z posudkového hodnocení vyplývá, že se komise vypořádala s názorem MUDr. M. na nárok stěžovatele na plný invalidní důchod tak, že se s jeho závěry neztotožňuje, protože pro posouzení věci je rozhodující klinický a funkční nález, nikoli nález z magnetické rezonance a subjektivní potíže pacienta. Krajský soud svým přípisem ze dne 5. 10. 2009 vyžádal doplnění posudku o odůvodnění, proč posudková komise z příslušnou vyhláškou nabízeného rozpětí 30 - 40 % (kap. XV, odd. F, pol. 2 písm. c/, příl. č. 2 vyhl. č. 284/1995 Sb.) stanovila pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti stěžovatele při dolní hranici rozpětí, a vyzval ji, aby se vypořádala s odlišným hodnocením lékaře okresní správy sociálního zabezpečení (OSSZ). V protokolu jednání posudkové komise ze dne 1. 12. 2009 bylo konstatováno, že PK MPSV hodnotila funkční poruchu jako maximálně středně těžkou, přičemž přihlédla ke skutečnosti, že nejsou zjišťována EMG známky kořenové léze na dolních končetinách. Komise pak hodnotila postižení stěžovatele při dolní hranici procentního rozpětí s ohledem na to i na skutečnost, že ani další dokladované zdravotní poruchy neovlivňují schopnost soustavné výdělečné činnosti stěžovatele. Pokud jde o rozdíl posudkového závěru lékaře OSSZ a PK MPSV, měla komise k dispozici výsledek vyšetření magnetickou rezonancí, kde byl poměrně výrazný nález, a který posudkový lékař OSSZ neměl. Posudkový lékař taktéž nesprávně použil jinou položku popisu zdravotní poruchy stěžovatele v příslušné vyhlášce. PK MPSV závěrem konstatovala, že rozdíl v posouzení vyjádřený procentem poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti (lékař OSSZ - 25 %, PK MPSV - 30 %) je minimální a závěry jsou plně srovnatelné.

Z protokolu ze soudního jednání uskutečněného dne 20. 1. 2010 pak Nejvyšší správní soud konstatuje, že stěžovatel vyjádřil svůj nesouhlas s tím, že bylo ve zdravotní dokumentaci ošetřujícího lékaře málo záznamů o jeho návštěvě v roce 2009, když má k dispozici výpis zdravotní pojišťovny, který hovoří o něčem jiném. Stěžovatel při jednání uvedl, že částečný invalidní důchod pobíral asi do roku 2007 a že proti rozhodnutí o jeho odnětí žalobu nepodal. Při soudním jednání pak k dotazu soudu stěžovatel uvedl, že žádné konkrétní důkazy nenavrhuje. Stěžovatel v závěru soudního jednání navrhl, aby mu byl přiznán částečný invalidní důchod.

Z posudkového spisu pak krajský soud konstatoval, že k odnětí částečného invalidního důchodu došlo rozhodnutím žalované ze dne 10. 3. 2008 od 29. 1. 2008.

Nejvyšší správní soud k otázce neprovedení důkazu dokumentem Přehled zdravotní péče za rok 2008 poukazuje na konstatování z protokolu z jednání před krajským soudem, kde sice stěžovatel tento přehled zmínil, avšak jako důkaz jej nenavrhl. Krajský soud tedy nepochybil, pokud se se zmínkou stěžovatele nevypořádal, neboť ten citovaný dokument soudu nepředložil a při jednání výslovně uvedl, že žádné další důkazy nenavrhuje. Pokud pak stěžovatel navrhuje provést důkaz tímto dokumentem před Nejvyšším správním soudem, Nejvyšší správní soud nepovažuje provedení tohoto důkazu za zákonné, neboť tento důkaz nebyl navržen v jednání před krajským soudem, ačkoli mohl být. Nejvyšší správní soud k tomu poznamenává, že frekvence návštěv u lékaře nevypovídá nic objektivního o zdravotním stavu posuzované osoby a není relevantní pro stanovení posudkového závěru.

K stížnostním námitkám, že při jednání posudkové komise nebylo stěžovateli na místě umožněno nahlédnout do zdravotní dokumentace a bylo mu odmítnuto pořízení kopií záznamů z tohoto jednání, Nejvyšší správní soud uvádí, že relevantní zdravotnická dokumentace i záznamy PK MPSV jsou jako součást správního spisu či jako podklad soudního rozhodnutí založeny v soudním spise, kde do nich stěžovatel může nahlédnout, což jeho zástupce učinil prokazatelně dne 31. 3. 2010. Stěžovatel dne 18. 12. 2009 obdržel poštou oba posudky PK MPSV a oba posudky byly čteny při soudním jednání dne 20. 1. 2010.

Nejvyšší správní soud dále posuzoval námitku nevhodné reakce posudkové komise na odborný názor MUDr. M. a námitku spočívající v tom, že žádný z členů posudkové komise neměl specializaci neurochirurgie. Nejvyšší správní soud poukazuje na výše uvedenou rekapitulaci údajů ze správního a soudního spisu, na jejichž základě Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že se posudková komise dostatečně a přesvědčivě vypořádala se závěry MUDr. M. Nejvyšší správní soud dále konstatuje, že odborný neurolog, který byl jednání posudkové komise přítomen, byl plně kvalifikován k rozhodování věci. Posudková komise k této námitce stěžovatele uvedla, že pro posouzení věci je rozhodující klinický a funkční nález, k němuž byl odborný neurolog plně kompetentní.

Nejvyšší správní soud se rozhodně nemůže ztotožnit ani se stížnostní námitkou, že doplněné posouzení posudkovou komisí nebylo dostatečnou odpovědí na dotaz soudu ze dne 5. 10. 2009. Jak vyplývá z výše uvedené rekapitulace, posudková komise náležitě

vysvětlila odpověď na oba dotazy soudu, když uvedla, že hodnotila postižení stěžovatele při dolní hranici procentního rozpětí s ohledem na to, že nejsou zjišťována EMG známky kořenové léze na dolních končetinách, i na skutečnost, že ani další dokladované zdravotní poruchy neovlivňují schopnost výdělečné činnosti. Pokud jde o rozdíl posudkového závěru lékaře OSSZ a PK MPSV, posudková komise jej vysvětlila tím, že na rozdíl od posudkového lékaře OSSZ měla k dispozici výsledek vyšetření magnetickou rezonancí a že posudkový lékař OSSZ taktéž nesprávně použil jinou položku popisu zdravotní poruchy stěžovatele v příslušné vyhlášce. PK MPSV dále konstatovala, že rozdíl v posouzení vyjádřený procentem poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti (lékař OSSZ - 25 %, PK MPSV - 30 %) je minimální a závěry jsou plně srovnatelné.

K námitce stěžovatele, že nebyl pozván k jednání posudkové komise dne 1. 12. 2009, čímž došlo ke zkrácení jeho procesních práv, Nejvyšší správní soud upozorňuje, že stěžovatel byl při jednání komise dne 17. 9. 2009 přítomen a byl posudkovou komisí vyšetřen. Tyto skutečnosti vyplývají především z protokolu o jednání této komise i z tvrzení stěžovatele v kasační stížnosti. V této souvislosti Nejvyšší správní soud poznamenává, že od 1. 1. 2006 se na postupy posudkových komisí MPSV nepoužijí ustanovení obecných předpisů o správním řízení. Ze zvláštní právní úpravy obsažené v zákoně č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění zákona č. 109/2006 Sb., a vyhlášky č. 182/1991 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení a zákon České národní rady o působnosti orgánů ČR v sociálním zabezpečení, v příslušném znění, pak bezvýhradný nárok na osobní účast při jednání posudkových komisí nevyplývá.

Argumentuje-li stěžovatel rozhodnutími Nejvyššího správního soudu o potřebě přesvědčivě odůvodnit rozhodnutí o odnímání pobírané dávky, Nejvyšší správní soud upozorňuje, že ze správního spisu i výpovědi stěžovatele při jednání u krajského soudu jasně plyne, že částečný invalidní důchod byl stěžovateli odebrán rozhodnutím žalované ze dne 10. 3. 2008, které není předmětem soudního přezkumu v tomto řízení. Z toho důvodu není možno použít v této věci argumentaci k rozhodnutím, jimiž se odnímá pobíraná dávka, neboť v tomto soudním řízení napadené správní rozhodnutí jen reagovalo na žádost stěžovatele a jeho důsledkem nebylo odebrání žádné dávky.

Stěžovatel svou kasační stížností rovněž napadá závěry PK MPSV i krajského soudu pro nesprávné posouzení svého zdravotního stavu a určení důsledků tohoto posouzení z pohledu zákona o důchodovém pojištění a prováděcí vyhlášky. Stěžovatel tvrdí, že posudky, které byly podkladem napadeného rozhodnutí, jsou neúplné a nepřesvědčivé. K tomu Nejvyšší správní soud poukazuje na to, že na základě své konstantní judikatury dospěl k závěru, že co se týče posudku PK MPSV, jedná se o důkaz provedený v soudním řízení před krajským soudem, a proto musí být soudem hodnocen jako každý jiný důkaz podle zásad uvedených v § 132 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, v platném znění, se zřetelem k § 64 s. ř. s. Pokud pak tento posudek zcela splňuje požadavek celistvosti, úplnosti a přesvědčivosti, bývá zpravidla důkazem stěžejním. Za úplný a přesvědčivý pak lze považovat posudek, v němž se posudková komise zcela vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které namítal účastník uplatňující nárok na invalidní důchod, a současně obsahuje náležité odůvodnění posudkového závěru tak, aby byl tento závěr přesvědčivý také pro soud, který nemá odborné lékařské znalosti,

na nichž posouzení invalidity především závisí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2009, č. j. 6 Ads 59/2009 - 64, a rozsudek ze dne 28. 8. 2003, č. j. 5 Ads 22/2003 - 48, oba dostupné na www.nssoud.cz). Z obsahu soudního spisu pak Nejvyšší správní soud konstatuje, že zdravotní potíže, které stěžovatel namítá v žalobě i v kasační stížnosti, i všechny předložené lékařské posudky a zprávy byly v posudcích PK MPSV vzaty v potaz, hodnoceny a posuzovány a nejasnosti byly upřesněny v doplnění posudku ze dne 1. 12. 2009. Nejvyšší správní soud s ohledem na celistvost, úplnost a přesvědčivost posudků PK MPSV dospěl k závěru, že krajský soud nepochybil, pokud se ztotožnil se závěry posudků PK MPSV.

Nejvyšší správní soud tedy v závěrech krajského soudu neshledal žádnou nezákonnost spočívající ve vadách řízení před tímto soudem ani před správním orgánem, a proto shledal kasační stížnost jako nedůvodnou.

Nejvyšší správní soud dále rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. o nákladech řízení o kasační stížnosti. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Právo na náhradu nákladů však nenáleží ani žalované, ačkoliv měla ve věci plný úspěch, neboť přiznání nákladů řízení správnímu orgánu ve věcech důchodového pojištění je podle § 60 odst. 2 s. ř. s. vyloučeno.

Stěžovateli byl usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 18. 3. 2010, č. j. 20 Cad 33/2009 - 47, ustanoven k ochraně jeho zájmů v řízení o kasační stížnosti zástupce, Mgr. Jiří Kubala, advokát, se sídlem náměstí Svobody 4, Frýdek - Místek. Ten soudu vyúčtoval na náhradě nákladů řízení částku 5613,31 Kč za pět úkonů právní služby po 500 Kč a pětkrát režijní paušál po 300 Kč a za cestovné a náhradu ztráty času za studium soudního spisu. Provedené úkony právní služby pak ustanovený zástupce specifikoval jako převzetí věci s následnou poradou s klientem, za prostudování spisu, další dvě porady s klientem (přičemž tyto dvě porady s klientem doložil potvrzením) a sepis odůvodnění kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud ustanovenému zástupci přiznal odměnu za tři úkony právní služby. První úkon spočíval v převzetí a přípravě zastoupení včetně první porady s klientem dne 8. 4. 2010 (předchozí poradu ustanovený zástupce nijak neprokázal) a včetně studia spisu, neboť podle judikatury Nejvyššího správního soudu je třeba nahlížení do spisu, které ustanovený advokát prováděl na počátku zastupování v řízení o kasační stížnosti, považovat za součást převzetí a přípravy zastoupení podle § 11 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 4. 2008, č. j. 5 Azs 33/2008 - 40, dostupné na www.nssoud.cz). Další dva úkony právní služby pak v nyní posuzované věci představovaly jednak další porada s klientem přesahující jednu hodinu ze dne 27. 4. 2010 a sepsání písemného podání soudu týkajícího se věci samé podle § 11 odst. 1 písm. c) a d) advokátního tarifu, ve znění účinném k datu provedení úkonů. Výše odměny za jeden úkon právní služby činí podle § 7 bodu 2. ve spojení s § 9 odst. 2 a 3 písm. f) advokátního tarifu 500 Kč, za tři úkony tedy 1500 Kč. Dále náleží ustanovenému zástupci stěžovatele paušální náhrada hotových výdajů ve výši 900 Kč za tři provedené úkony (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu). Nejvyšší správní soud rovněž přiznal ustanovenému zástupci cestovné ve výši 277,76 Kč (dne 31. 3. 2010 z Frýdku - Místku do Ostravy a zpět v délce 52 km, automobilem Škoda Octavia, průměrná spotřeba 5,3 litrů motorové nafty na 100 km). Dále přiznal Nejvyšší správní soud zástupci, který je plátcem DPH, DPH ve výši 20 %. Celkem Nejvyšší správní soud přiznal ustanovenému

zástupci na odměně za zastupování a náhradě hotových výdajů 3213,31 Kč. Pro zaplacení odměny soud stanovil přiměřenou lhůtu.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. října 2010

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně
senátu